

Consultatie: Nieuwe Standaard over Verplichte rapportering over Fraude en Continuïteit

Respondent: Dhr. L. van der Vliet

Datum: 27 oktober 2021 per e-mail

L.S.,

Naar mijn mening gaat verplichte rapportering over fraude en continuïteit in de controleverklaring een stap te ver. Het verplichte karakter van rapporteren door de accountant lijkt verband te houden met een generaliserend standpunt dat frauderisico's en continuïteitsrisico's bij alle verantwoordingen speelt. Ik ben als accountant actief voor not-for-profit cliënten, in het bijzonder onderwijsinstellingen.

Frauderisico's (althans financiële fraude) speelt daar nauwelijks, bijvoorbeeld omdat veel van dergelijke instellingen hun administratie hebben uitbesteed aan (gerenommeerde) onderwijsadministratiekantoren. Fraude met examens of toetsresultaten valt (zeker voor het primair en voortgezet onderwijs) niet onder de scope van de accountantscontrole van de jaarrekening. Continuïteitsrisico's spelen in het onderwijs ook nauwelijks, zeker gezien de enorme bedragen extra bekostiging die door het ministerie van OCW beschikbaar worden gesteld en waarvoor vele onderwijsinstellingen zoekend zijn om deze middelen effectief en efficiënt te besteden. Ook gezien het standpunt van OCW dat vele onderwijsinstellingen in het verleden teveel "opgepot" hebben en derhalve over te hoge eigen vermogens beschikken, betekent dat risico's met betrekking tot continuïteit nauwelijks spelen.

Wanneer de accountant nu verplicht (!) gaat rapporteren welke werkzaamheden hij heeft verricht aan fraude en continuïteit, komt dat merkwaardig over. Wanneer hij dan niet rapporteert over frauderisico's die buiten de scope van zijn opdracht liggen (bijvoorbeeld examens, toetsresultaten), is dat vanuit ons vak wellicht logisch (want je kunt niet rapporteren over iets wat je niet onderzocht hebt). Maar dit leidt m.i. eerder tot vergroting dan verkleining van de verwachtingskloof met het maatschappelijk verkeer.

Mijns inziens is het beter om voor te schrijven dat over deze thema's moet worden gerapporteerd wanneer deze als significant risico bij de jaarrekeningcontrole zijn onderkend. Dat zou dan m.i. naar analogie ook betekenen dat de accountant rapporteert over andere door hem onderkende significante risico's. Bijvoorbeeld over schattingsposten in de jaarrekening of bijvoorbeeld over rechtmatigheidsaspecten (in de sectoren waarin ik actief ben speelt dat bij subsidies, en zeker ook voor het onderwijs geldt een specifiek rechtmatigheidskader).

Kortom, verplicht rapporteren in de controleverklaring over issues die niet of minder relevant zijn, gaat zijn doel m.i. voorbij.

Mijn pleidooi is om het te houden bij de kernpunten voor de controle (en dat kunnen fraude en continuïteit zijn) en daarover te rapporteren.

Met vriendelijke groet,

Leon van der Vliet
Bleskensgraaf